

Yleisimpiä kysymyksiä digitoinneista

Mitä teen aineistolle ennen postilähetystä?

Jos video- tai kaitafilmiaineiston digitointijärjestyksellä on merkitystä, voit numeroida aineiston.

- samat numerot tulevat videotiedostoille tai dvd-menuvalikkoon
- diakuvien, negatiivien tai valokuvien digitointijärjestys on ”koteloittain ja kansioittain”

Lyhyet otsikot kaseteille on mahdollista liittää dvd-menuvalikkoon, jos toimitat otsikot aineiston mukana tai sähköpostitse ennen digitointia.

Pakkaa aineisto hyvin ja kirjoita myös lähettäjän postiosoite paketin päälle. Ilmoita lähetyksestä erikseen sähköpostilla tai puhelimitse.

Mediazoo tekee myös erikseen sovittaessa editointeja digitoituille aineistoille. Editointi onnistuu varmuuskopiotiedostoista, kun olet saanut postitse paketin ja nähnyt digitoitun materiaalin.

Voiko aineiston toimittaa perille asti?

Pääsääntöisesti Mediazoo toimii digitoinneissa postin R-kioskin tai Matkahuollon välityksellä. Pienet erät voi toimittaa myös yrityksen postilaatikkoon, kun etukäteen varmistaa, että aineisto noudetaan sieltä sovittun ajan sisällä. Postilaatikkaa isompien digitointierien toimituksesta / noudosta on sovittava erikseen puhelimitse tai sähköpostilla.

Digitointi ja editointi

Paljonko yhdelle DVD:lle mahtuu (televisiosta katseltava mpeg2-muoto)?

Videot:

Vhs tai 8mm kuvaa mahtuu dvd-levylle n. 2-3 tuntia (yleensä 2 tuntia / levy tallennus)

Minidv, hi8 tai svhs kuvaa n. 1h – 1h 30min

Kuvasuhde yleensä 4 : 3

Kaitafilmit: yleensä n. 1h – 1h 30min / levy

16mm filmi: 1 tunti / levy

Kuvasuhde 4 : 3 tai hd-tarkkuudella reunoilla on mustat palkit.

Diakuvat, negatiivit: Yhdelle DVD:lle mahtuu JPEG-muodossa noin 1500 - 2000 valokuvakuvaa. TIFF-muodossa kuvia mahtuu paljon vähemmän.

Dv-avi tiedosto vie tilaa n. 18 min kuvaa / dvd-levy

Voiko tallenteita editoida digitoinnin jälkeen?

Kyllä

Editointi onnistuu yleisimmillä videoeditointiohjelmissä, jos tiedostot ovat tallennettu dv-avi -muodossa kovalevylle. Jos aineisto on tallennettu mp4-tiedostoiksi tai televisiokatseltavaan muotoon dvd-levylle, tarkasta editointiohjelmiasi sopivuus näille tiedostomuotoille.

Esim. Pinnacle studio -ohjelma osaa lukea näitä kaikkia tiedostomuotoja.

Editointi kovalevyltä

Dv-avi -tiedostomuoto on vastaava kuin Minidv-kameroissa käytetty tallennusmuoto. Mpeg2-tallennus on enemmän pakattua, mutta myös näitä tiedostoja voi editoida. Esim. kaitafilmit tallennetaan kovalevylle keloittain tai hd-muodossa kelaryhminä, joten järjestelyt ja muut editoinnit onnistuvat tiedostoista. Valmiin ohjelman voi polttaa lopuksi dvd-levylle.

Editointi DVD-levyltä

Perusdigitoinnissa digitointi tehdään DVD-levylle, joka on katsottavissa television kautta dvd-soittimella. Levyllä olevat tiedostot näkyvät tietokoneella esim. .ifo ja .vob -päätteisinä. Näitä tiedostoja voi editoida siihen sopivalla videoeditointiohjelmalla. Esim. Pinnacle studio -ohjelma osaa muuntaa tiedostot mpeg2-tiedostoiksi (laatu säilyy samana). Netistä löytyy myös ilmaisohjelmia muunnoksen tekemiseen levyltä.

Jos kuvaa "vain katkotaan" ja ei tehdä muita muutoksia kuvalle, levyn polttovaiheessa editointiohjelma "smart render" -muuntaa tiedostot ja kuvanlaatu säilyy muuttumattomana editoinnin jälkeen.

Erikoistilanteet

Sain levyn, mutta se ei toimi

Joskus toimitettu levy voi olla valmistusvirheellinen ja se ei lähde jostain syystä toistumaan oikein dvd-soittimella. Mediazoo on varmuuskopioinut tiedostot 1 viikon ajaksi toimituksesta, jolloin uuden kopion tekeminen onnistuu aineistosta.

Tarkasta ensin, että muut levyt toimivat oikein soittimellasi.

- oletko tilannut tietokoneen datatiedosto-levyn vai televisiosta katseltavan dvd-levyn
- onko levyn pinnalla näkyviä epäpuhtauksia
- sammuta virta dvd-soittimesta ja kytke virta uudelleen, kokeile levyä uudelleen

Jos mahdollista, testaa levyn toistoa vielä jollakin toisella dvd-soittimella (esim. tietokoneella).

Laita viestiä info@mediazoo.fi tai soita puh. 041-4655290 ja ilmoita levyn numero, joka ei toimi oikein. Jos varmuuskopiosta on mahdollista korjata vika, Mediazoo lähettää lähipäivinä tiedustelusta uuden kopion levystä postitse tai korjaa muutoin asian.

Kuva särisee, pätkii tms.

Kaikille videonauhoille voi ilmaantua ajanmyötä ns. virheitä. Jos kuva särisee dvd:llä, se on videonauhoilla olevaa kuvaa, joka on toistettu laadukkaalla nauhurilla. Nauhureiden kuvanlaatua tarkkaillaan paikoitellen. Jos särinää ilmenee paljon videonauhalla, se voi vaikuttaa myös ääneen esim. katkomisena tai muutoin.

Minidv-nauhoilla kuva voi pikselöityä, jos nauha on jostainsyystä heikompilaatuinen ko. kohdasta. Jos minidv-nauha on kuvattu LP-nopeudella, digitointi (nauhan toisto) ei välttämättä onnistu yrityksen laitteilla. Tällöin nauha toistuu parhaiten samalla laitteella kuin se on kuvattu aikanaan.

Filmien toistaminen suoritetaan 1970-luvulla valmistuilla projektoreilla. Kaitafilmiä digitointi projektorin kanssa on "manuaalista työtä". Filmin hammasreijät voivat olla hajonneita, filmin teippaukset voivat irrota, projektorin moottorin pyörintänopeus vaihtelee ym. Nopeusmuutokset voivat aiheuttaa kuvaan esim. välkehäntä, särinää tms. Useimmilla filmeillä värit ovat kuluneet tai kuvaus on aikanaan tehty epätarkasti hämärässä valossa.

Filmien digitoinnissa huomioitavaa (mainittu myös ehdoissa): paikoin kuvassa voi esiintyä tarkennuksen hakua. Paikoin kuvaan voi ilmaantua roskia filmiporttiin filmin pinnalta. Projektorin puhdistetaan ajoittain roskista digitoinnin aikana.

Skannauksessa on pölykarvoja

Diat ja negatiivit:

- skannaus toteutetaan tasoskannereilla ilmoitetulla skannaustarkkuudella

- diojen ja negatiivien järjestys hakemistoissa on satunnainen (hakemistot vastaavat filmirullan tai dialippaan numeroa). Skannereita on useampia, joten skannausjärjestys kuville vaihtelee. Joskus eri skannerit valmistuvat hitaammin ja joitakin kuvia voi palautua eri fyysisesti eri kansioon mistä se otettiin digitoitavaksi.

- diojen peilikuva-suunta voi vaihdella, jos diat eivät ole lippaassa tai nipussa kaikki samansuuntaisesti. Diat palautetaan lippaisiin satunnaisessa järjestyksessä riippuen skannauksen etenemisvauhdista eri laitteilla.

- pölyä pyritään minimoimaan skannauksessa eri tavoin, mutta kuvissa voi esiintyä pölyhiukkasista skannauksen jälkeen. Kuvankäsittelyssä voi kuvia muokata eteenpäin ja pienissä tulosteissa pölyhiukkasilla on harvoin merkitystä.

- skannauksessa käytetään pääsääntöisesti Epson ja Canon –merkkisiä tasoskannereita. Kuvanlaadusta on esimerkkejä nettisivulla ja erilliseen hintaan voi aineistosta pyytää esimerkiskannauksia etukäteen. Joskus kuvaan voi ilmaantua yksittäisiä raitoja, tämä johtuu skannerin valkotasapainon hausta. Jpg-muunnokseen tämän vaikutusta pyritään korjaamaan.

- skannereissa käytetään automaattirajauskuville ja automaattivalotusta. Tif-kuvista jpg-muunnokseen värejä ja valotusta säädetään eteenpäin lähemmäksi alkuperäisiä värejä.

Yleensä diat ja negatiivit skannataan 1800 - 3000 dpi tarkkuudella. Muut tarkkuudet ovat myös mahdollisia. Tallennusmuotona on yleensä joko Jpg tai Tiff 24bit (sRgb). Kysy tarvittaessa muita tallennusmahdollisuuksia.

- jos filmit ovat säilytetty nipuissa, ne usein menevät kaareviksi pituussuunnassa. Tämä vaikeuttaa skannausta, sillä isojen määrien skannauksessa filmin puristus tasaiseksi vie liiaksi skannaustyöaikaa. Tästä lisätyöstä voin tehdä erillisen tarjouksen kuvamäärän mukaan.

Aps-filmien skannaus toteutetaan myös tasoskannereilla ja on siten skannauspalveluista työläintä. Filmit ovat säilytetty yleensä filmirullissa, joten filmi on erittäin taipuisaa. Tasoskannerit eivät yleensä tunnista automaattisesti aps-filmejä, joten rajaukset, suoristukset ym. ovat manuaalisia.

Aps-skannauksen vaiheet

- aps-filmit otetaan skannausta varten ulos purkeista ja ositetaan 6-7 kuvan jaksoihin
- säilytys skannauksen jälkeen pahvikansioissa
- skanneriin asennus
- manuaalinen alustava rajaus, värisäädöt skannausta varten, pölynpoisto
- tallennus pakkaamattomaan Tiff-muotoon 24bit tai 48bit
- kansiointi omiin hakemistoihin
- jpg-muutos tai tif-muokkaus erillisellä ohjelmalla, värisäädöt, terävöinti tarvittaessa
- tarkempi rajaus ja mahdollisen kallistuksen korjaus
- tallennus dvd-levyille

Kysy tarvittaessa lisätietoa (huom. ennen työn aloitusta), jotta tiedät etukäteen kuvanlaadun tai muun yksityiskohdan palvelusta.

Tmi Mediazoo

www.mediazoo.fi

info@mediazoo.fi

puh. 041 - 465 5290